KAŠÍROVÁNÍ Vysvětlení techniky a postupu práce

Kašírovat mohou pouze zájemci a nadšenci. Uvidíte spoustu ukázek a nápadů.

Pokud vás téma zaujme, uvítáme vaši aktivitu, není však povinná. V online hodině na Teamsech vám vše vysvětlíme znovu a podrobně a odpovíme na případné otázky.

My ve výtvarce v ZUŠ označujeme KAŠÍROVÁNÍ jako tvorbu prostorového objektu (3D 😉) za pomocí papíru a škrobu. Dále ke kašírování používáme kartony, noviny, PET-lahve, izolepy, sešívačky a průklepový (hedvábný papír). Po zaschnutí kašírované objekty barvíme obvykle balakrylovými barvami, aby byly dostatečně pevné a voděodolné.

Místo škrobu lze použít tapetové lepidlo, ale škrob je levnější varianta a má pro tento účel téměř stejné vlastnosti. Lze samozřejmě použít i různé barvy jako tempery, nebo vodové barvy, ale protože s našimi velkými kašírovanými objekty často manipulujeme (vozíme na zámek a zpět, na ZUŠ Open, atd.) volíme tak barvy, který objekt ještě více zpevní. Z balakrylové barvy se po zaschnutí stane v podstatě tenká vrstva gumy. Pokud nám potom objekt spadne na zem, nebo na něj lehce zaprší, nestane se mu nic!

Kašírování *(z francouzského slova* ***cacher*** *= zakrývat) je trvalé spojení několika vrstev stejných nebo rozdílných materiálů, kterým se má vytvořit na povrchu ochranná nebo dekorativní vrstva a zlepšit užitné vlastnosti.*

Kašírování je souhrnný název pro techniky imitování skutečných předmětů, konstrukcí, uměleckých děl apod. levným materiálem. Využívá se v mnoha oborech (v propagaci, scénografii, loutkářství, knihařství apod.). ***Papier mâché*** *je předchůdcem kašírování. Název pochází z francouzštiny a dnes se stále používá pro některé druhy kašírování. Jde o uměleckořemeslnou techniku, která se zrodila několik století po vynálezu papíru.*

Kašér *je uměleckořemeslná profese, která je využívána zejména pro výrobu divadelních, televizních a filmových dekorací. Kašéři se zabývají vytvářením plastických (3D) prvků, povrchů dekorací a kulis. S tímto slovem souvisí hovorové sloveso kašírovat.*

Kašírování je modelování z papírové drti nebo proužků papíru – napodobovat, polepovat.

POSTUP:

1. **Připravíme si objekt který budeme kašírovat.** Buďto máme již např. krabici nebo si tvar který chceme, musíme vyrobit z papíru nebo kartonu. K tomu je zapotřebí dobrá **modelářská představivost.** Pokud jsou žáci mladší, vymýšlíme konstrukci my učitelky (houba, chameleon, kočka, želva, ryba) a učíme je jak postupovat. Menší žáci se učí kašírovat i na tvorbě reliéfu – vystouplé detaily na výkrese (listy).
   Pokud jsou však žáci po letech zkušení a starší, necháme je tvar konstruovat samotné, případně poradíme s nějakým problémem.
   K této tvorbě potřebujeme velké množství papíru, kartonů, izolepy a sešívačky.

Co vše byste potřebovali na výrobu jednoduchého bonbonu, dortíku nebo houby.

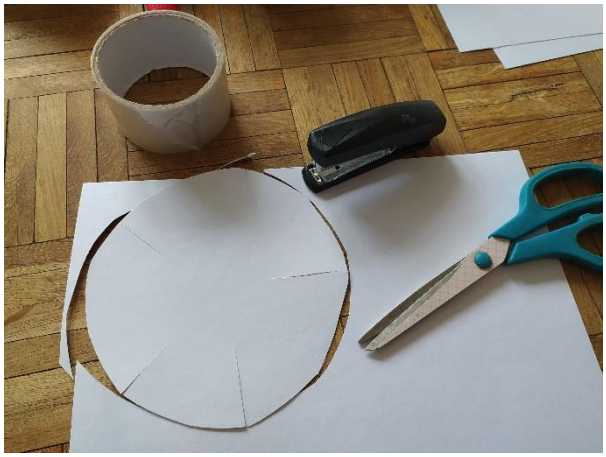

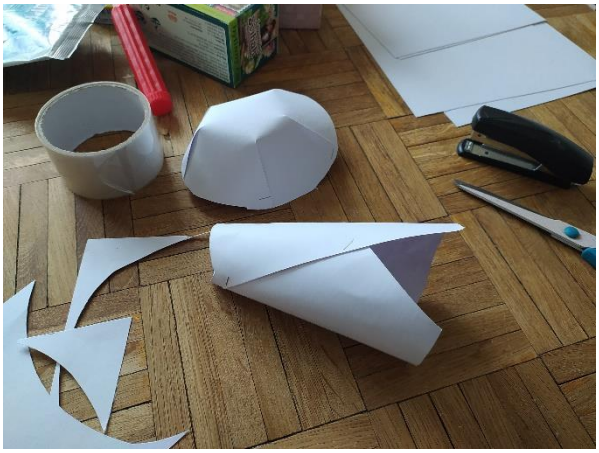

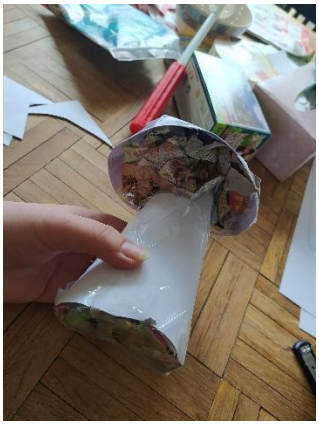

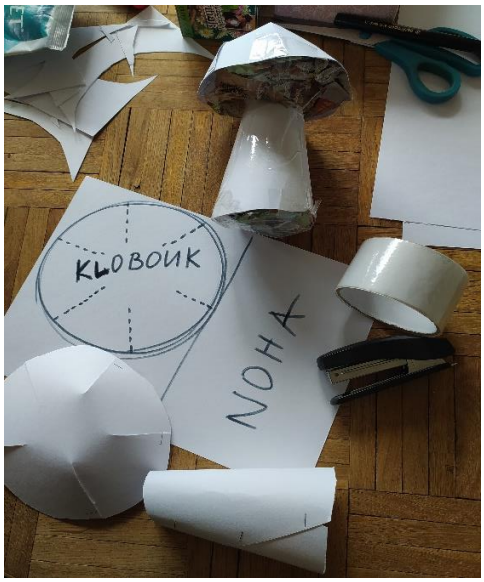

2. **Příprava škrobu a novin.** Potřebujeme obyčejné noviny nebo letáky, které ovšem nejsou lesklé! Ty lesklé můžeme využít na výplně objektů, kde je jich také velká spotřeba. Savé noviny a letáky si natrháme na menší kusy (podle toho jak velký objekt kašírujeme a jak velkou plochu) **Na členité části je lepší používat menší kusy.** Papír po namočení do škrobu povolí a malinko se vytáhne. Po zaschnutí se opět zmenší a proto při použití velkých kusů by se mohlo stát, že se začne odlepovat tím jak ***táhne***! **Papír vždy trháme**. Není dobré jej stříhat, protože by byly kraje ostré a je mnohem lepší, když je kraj nerovný, tak lépe zaniknou spoje. Poznáte také, že se určitým směrem lépe trhá – to souvisí s jeho výrobou a směrem vláken.
Nachystáme si misku s vodou a sypeme do ní malé množství škrobu. Za stálého míchání zkoušíme hustotu. Škrob nabobtná a zhoustne cca po 10 minutách. Stále míchejte, protož by se mohl na spodu misky usadit a vznikne hutnější slizká hmota, která lze již těžko rozmíchat.
Nikdy nepoužíváme podložku, která by se mohla rozmočit. Pracujeme přímo na stole a **potíráme kusy novin z obou stran!** Nanášíme na objekt a další kusy mírně překrýváme a zahlazujeme do hladka. **Nemáčíme papír v misce, ale nanášíme škrob na papír na ploše stolu**. Neměl by z papíru kapat, jinak se může stát, že objekt moc promokříte a konstrukce se vám začne bortit. Vždy lehce změkne a bude náchylnější na promáčknutí, ale po zaschnutí zcela ztvrdne v tom tvaru, ve kterém jej necháte. Proto je dobré např. objekt podepřít atd.
Vyvarujte se velkému množství ohybů a skladů, jdou potom špatně barvit! Raději vrstvěte více menších papírků. Co si zjednodušíte v kašírování, vymstí se vám později v malbě.
Škrob je slizký, někomu to může být nepříjemné, ale většinou si všichni rychle zvyknou.

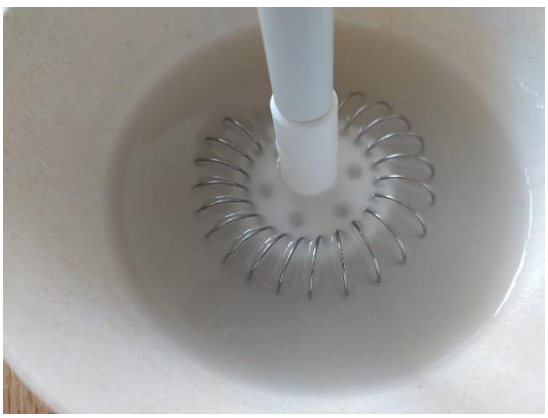

Mokrý papír je lehce průsvitný, po zaschnutí průsvitnost mizí.

Detaily můžu kašírovat až na druhou vrstvu (šlehačka, třešnička a oplatek)

Kašírování velkého banánu, hranolek a česneku.

My ve výtvarce kašírujeme 2 vrstvami. Nejdříve kusy novin a další vrstva je z průklepového (hedvábného) papíru, který má menší gramáž (40g/m3) než kopírovací (80g/m3). Ten moc nedoporučuji, protože je příliš pevný.

Doma obvykle průklepový papír nemáte a proto jsem zkoušela na noviny nanést papírové kuchyňské utěrky, nebo toaletní papír. **Bílou vrstvu volíme proto, že nám usnadňuje malbu**. Nepotřebujete tak velké množství barvy aby vám překrylo potisk novin. A také je druhá vrstva pevnější + lépe začistíme spoje.

Opakuji, že papír vždy trháme a raději překládáme tak, aby rovné kraje byly překryty natrhanými. Pokud pracujeme precizně, můžeme mít problém najít na zaschlém objektu spoje, a tak to má být!

Hranolky od McDonald's - holky musely kašírovat každou hranolku zvlášť - cca 10 podobných kvádrů + obal

3. **Barvení - MALBA** – nejčastěji zmiňovanými balakrylovými barvami v plechovce. Barvení velkých objektů malujeme během 2-3 týdnů – z jedné a z druhé strany, nebo základní podkladové barvy + detaily další týden. Menší objekty lze stihnout najednou.
   Důležité je malbu neodbýt a neurychlit (např. velkou šířkou štětce nebo špatnou hustotou barvy). Mohlo by se stát, že by jste znehodnotili dosavadní náročnou práci.
   Pokud použijeme tempery, další vrstvy malby by se mohly smíchat s minulou vrstvou, protože tempery lze znovu rozředit.
   Balakryl nebo akrylové barvy po zaschnutí první vrstvy opětovně nerozmyjete a můžete tak bez problému malovat bílou na černou a opačně bez obav, že by se vám barva zabarvila podkladem.

MOUS

Kašírování velkých objektů je velmi náročná disciplína z hlediska času a prostoru. Od prvotních nápadů, shánění materiálu na tvorbu konstrukcí, kašírování a malby někdy uběhnou 1-2 měsíce. Pokud jde o velké objekty, pracujeme ve skupinách po 2-3 žácích.

Kašírovaní lze v praxi využít na tvorbu různých modelů, masek na maškarní plesy nebo masopust. Není to vůbec těžké a lze začít od nejlehčích námětů.
Lze například využít krabičky od čajů nebo sýrů k vytvoření bonbonů a zákusků. Takové malé kašírování lze mít za 1 den hotové i s malbou! Pro zájemce a nadšence pro experimentování zde přikládám spoustu inspiračních fotek z výstav:

POD HLADINOU
MŇAM!
V LESE
JINÉ SVĚTY

ENJOY!
Best for you
BEGINNING
WITH
Breakfast
Delicious

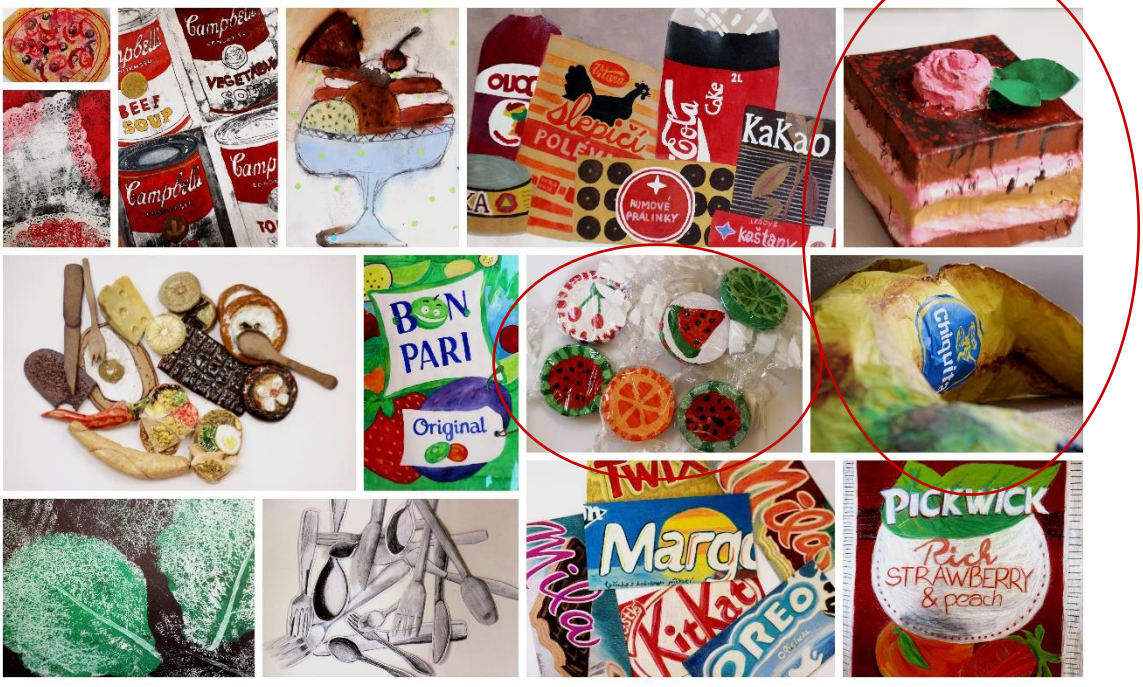
Campbell's
BEEF SOUP
VEGETABLE
Campbell's
Slepičí
POLÉVKA
Cola
Cake
2L
KaKao
RUMOVÉ PRALINKY
BON PARI
Original
Chiquita
Margo
KitKat
OREO
PICKWICK
Rich
STRAWBERRY
& peach